

בראתי יצר הרע בראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת לך לך - Shabbos Parshas Lech Lecha
יג' מרחשון תשס"ג - October 19, 2002

לכל זמן ועת..... (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 5: 53 שקיעה/יום השבת - 6: 09
זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 20 צאת הכוכבים/מעריב - 6: 59
זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 56 לשיטת רבינו תם - 7: 21

מדעת עליון

ואברהם כבד מאד במקנה בכסף וזהב וגו' (יג-ב)

הנה יש לפרש ענין זה באופן אחר, דבא הכתוב למדנו שבח של אברהם אבינו ע"ה במדות הטובות הנפשיות. וכתב הבן איש חי, החכם הגמול'ר יוסף חיים זצ"ל מבגדד, שאע"פ שאתה רואה שהיה לאברהם מדת הזריזות גדולה, וכמו שמבואר לעיל בקרא "וילך אברם כאשר דבר אליו ה' - כלומר, הלך אברם תיכף ומיד אע"פ שהיה אז בן ע"ג שנים. וכן להלן כאשר אמר להקב"ה "ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה" (כב-ב), מצינו שהשכים אברהם בבוקר בבוקר לעשות רצון השי"ת. אולם, אל תחשוב שהיה אברם משי"ת במדת הזריזות שהיה אצלו תשמיש של חול, להתנהג בזריזות גם בענינים הגשמיים והגופניים. לא כן! אלא אדרבא, היה מתנהג להפך בכבודות לגבי ענינים שאינם רוחניים. וזהו משכתי "ואברם כבד מאד" - כלומר, שהיה מתנהג בכבודות לגבי המקנה וכסף וזהב שלו, ר"ל בקנין שיש לו בט"ף. וזהב לא היה אברם זריז ורודף אחריהם להשיגם.

והנה בס"ד לרמוז שתיבת "זריז" עולה בגימטריא ל"ז טוב", כי מדת הזריזות היא כתר טוב לאדם שעל ידה יוכל האדם לעבוד עבודת הקודש כראוי, שלכן אמר התנא "הוי קל כנשר ורץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים". ומקור ושורש הזריזות היא מדת השמחה שיהיה לאדם בתורה ומצות, והיינו מה שדרשו חז"ל "אין 'והיה' אלא לי שמחה", ועוד אמרו רז"ל "אין 'והיה' אלא לי מיד" שהוא זריזות, כי באמת הא בהא תליא, ולכך שניהם נשמעים בתיבת "והיה", כי ע"י-שניהם יהיה יחוד שם הוי"ו.

וימלא את בשר ערלתם בעצם היום הזה... בעצם היום הזה נמול אברהם (יז-כג)
פרש"י ושלא יהיו אויביו ובני דורו אומרים אילו ראינוהו לא הנחנוהו למול

הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את וגו' (יב-יא)

The Medrash Tanchuma explains that until this point Avrom had never taken note of Sarai's beauty, owing to their tremendous level of modesty. Why now, upon entering Egypt, did Avrom suddenly notice her beauty?
R' Mordechai Gifter ZT"L explains with a *moshol* - parable: When there is an epidemic in a certain town, the very air of that town is polluted. The closer one comes to the affected area, the greater the level of contamination, and one's chances of becoming affected by it. So too, is this true in spiritual terms. The very atmosphere of an impure place is negatively affected, as are the people who come close to or are immersed in that atmosphere. Avrom's recognition of Sarai's beauty as they entered Egypt was directly influenced by the spiritual state of that land. The immoral behavior of the Egyptians had so deteriorated the atmosphere that it affected Avrom's standards of modesty, and he unwittingly took note of his wife's beauty.
Similarly, when the time came for the tenth plague, to be brought upon the Egyptians, the land of Egypt was so spiritually contaminated that even an angel could not pass through without being affected! Thus, Hashem said "And I will pass through." Hashem himself needed to do it and not an angel. In our degenerate climate, let us take care to protect ourselves and our children from the contamination that surrounds us and not allow that atmosphere to permeate and influence our actions.

הוא היה אומר.....

R' Eliyohu of Vilna ZT"L (Vilna Gaon) would say:

"The heart of a wise man is to his right, and the heart of a fool to his left" (קהלת יב) A wise man looks to the right side of a *gemara* - the portion that he has completed, and reviews it constantly. A fool looks to the left - only counting how many pages remain!"

R' Yitzchok Hutner ZT"L would say:

"When a person feels that he is not making progress in *Torah* study or spiritual growth, let him look back a few years and see how much he has actually grown since he first began!"

R' Menachem Mendel of Kotzk ZT"L would say:

"Shlomo Hamelech said, 'The greater the wisdom, the greater the pain.' If you ask me, so what if wisdom causes pain? Be wise even if it hurts!"

MAZEL TOV TO R' HALIZICHON YITZCHOK ON ITS ONE-YEAR ANNIVERSARY

For all inquiries and הערות, please call 845-282-9081 or E-mail: TorahTavlin@aol.com

distinguished guests were anxiously awaiting the new *Torah* delights they were sure were about to come.

The boy beckoned with his hand and began to walk down the narrow hall. They all rose and followed the young boy. Expecting no less than to walk into the tent of *Avrohom Avinu*, their surprise was quite evident when they entered the next room and saw a truly novel interpretation of the laws in question: There, neatly arranged was a bed, complete with clean linen and a fluffed up pillow for each guest! The little boy, who grew up to be none other than the great *Rebbe, R' Simcha Bunim of Pshischah ZT"L*, understood even at that young age, that sometimes it's the little things that tend to get overlooked that can be considered novel and unusual, even when they really are so simple!

TORAH GEMS

ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך וכו' (יב-א)

This weeks *parsha*, deals with the *tests*, of *Avrom Avinu*. Rashi explains the words "לך לך" - "Go for you" - to mean for your own benefit, that Avrom was to benefit from this test. But the general question remains: Being that *Hashem* knows precisely what a person will choose to do, why does He need to put him through this seemingly pointless exercise of testing him and actually playing it out?

R' Gedalia Schorr ZT"L explains that the root of the word "נסיכון" is "נסי" - "to uplift". Every single act that we perform in our lifetime affects and defines who we are. Every individual is born with a tremendous amount of potential. That potential can lie dormant in this unrealized state until circumstances cause a person to decide which way he will act. This decision and the actions that follow will change a person and uplift him in a way that otherwise would not have happened. True, *Hashem* knows what a person will choose but that doesn't uplift him! It would be like a person trying to lose weight by reading diet books. He might know exactly what he should do but unless he does it, he will remain the same. Avrom understood that this journey from his father's home was meant to change and uplift him. *Eretz Canaan* was the place which afforded the spiritual environment where he could fully realize this uplifting process. Thus, *Hashem* says, "לך לך" - "Go for you!" Avrom, discover yourself! Plumb the depths of your very essence, appreciate it and recognize the responsibility that comes with those capabilities. Sometimes a very long distance must be travelled in order to realize that the greatest treasure actually lies within us.

ולקיים מצותו של מקום עכ"ל. ולכאורה קשה, כי בסוף פרשת האזינו רש"י ג' מקומות שנא' "בעצם היום הזה" ודרשו חז"ל כדרש הנ"ל. וצ"ע מ"ט לא מנה רש"י גם ענין של "בעצם היום הזה" שנזכר כאן לגבי מצות מילה? ופירש הגמ"ר משה פיינשטיין זצ"ל, בס' דרש משה, דבאמת הכא אינו ענין שאחרים יאמרו שלא יניחו לקיימו משום שהיו עדיפי בכפירתם כמו שהיו האנשים אצל המבול וביציאת מצרים, וה"ה גם במיתת משה דמבואר הטעם שם בענין אחר, דאצל שלשתם נאמר ה' "בעצם היום הזה". אמנם הא דמילה בא ללמדנו דהא ברוב הפעמים אפשר לקיים מצות ה' ששום אדם לא ימנעוהו, כי מה נוגע לאחרים הנהגותיו בביתו. אלא מ"מ האדם מתבייש וחושב שאחרים ילעיגו עליו. וזהו בעוה"ר מניעה גדולה, וצריכין חיזוק גדול עד שיתרגל האדם ולא יתבייש במעשיו הטובים. ולכן נא' כאן ב' פעמים "בעצם היום הזה", וכמאמר חז"ל (מ"ק כז.) העובר עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר ע"כ. וה"ה גם כאן לענין טבע של הבושה שלו מאחרים שילעיגו עליו, יראה כל אדם להתרגל באיזה פעמים ואח"כ יהיה נקל לו.

מעשה אבות....סימן לבנים

ויעתק משם ההרה וכו' ויט אהלו ... ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה' וגו' (יב-ח)

Late one winter night a small group of scholarly visitors arrived in the town of Viedislav. It was cold and blustery and the group had not had time to arrange for a place to sleep. Instead, they all made their way to the home of the *Rov* of Viedislav to pay their respects and request lodging for the night.

As usual, the lights were still burning late at night at the home of the *Rov* and when they knocked, he welcomed them in heartily and bade them to feel comfortable. Immediately, a warm meal was prepared and placed in front of the thankful scholars, who were too tired to even resist the overwhelming efforts of the esteemed *Rov*. While they were enjoying their meal, the rabbi called to his little son. "Come, Simcha Bunim, I would like you to go and prepare for us an interesting and unusual interpretation of the laws of *Hospitality*, worthy of even *Avrohom Avinu*!" The scholars paused for a moment from their meal to watch the young boy go. The child took to his heels and quickly disappeared.

The *Rov* engaged the group in a discussion of *Torah* and, together with the warm meal that they were served, the group felt extremely appreciative and thankful. After a short time had passed, the boy reappeared.

"Well, my son, what surprise have you prepared for us?" asked the *Rov*, the hint of a smile crossing his lips. All the men were aware of who this child was. He already had a reputation as a genius, a prodigy, and the